

BOSHLANG'ICH TA'LIMDA AN'ANAVIY VA INNOVATSION TA'LIMNING INTEGRATSIYASI

Axrarova Ziyoda Axramaliyevna

Toshkent viloyati Yangiyo'l tumani 52-umumiy

o'rta ta'lim maktabi Boshlang'ich sinf o'qituvchisi

Annotatsiya: Boshlang'ich ta'limda an'anaviy va innovatsion ta'limning integratsiyasi ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishda muhim ahamiyatga ega. Ta'lim tizimida an'anaviy usullar ko'p yillar davomida o'z o'rnini egallab kelmoqda. An'anaviy ta'lim metodlari ko'proq ma'lumotlarni o'zlashtirishga, nazariy bilimlarni shakllantirishga qaratilgan. O'qituvchilar darsda o'quvchilarga ko'p ma'lumot berishadi, o'quvchilar esa bu ma'lumotlarni eslab qolish va imtihonlarda muvaffaqiyatli bo'lishga intilishadi. Biroq, bunday yondashuv ko'pincha o'quvchilarning ijodiy fikrlashini va mustaqil o'rganish qobiliyatini rivojlantirishda cheklovlar yaratadi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich ta'lim, innovatsion texnologiyalar, interaktiv usullar, integratsiya, pedagogik texnologiyalar, zamonaviy yondashuvlar

Innovatsion ta'lim esa zamonaviy pedagogik texnologiyalar, interaktiv usullar va o'quv jarayoniga yangi yondashuvlarni o'z ichiga oladi. Innovatsion ta'lim metodlari orqali o'quvchilar o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash, yangi g'oyalarni ishlab chiqish va o'z fikrlarini erkin ifoda etish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu usul o'quvchilarning faol ishtirokini, guruhda ishlashini va muammolarni hal qilishini rag'batlantiradi. Innovatsion ta'limning asosiy maqsadi o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirishiga, mustaqil fikrlashiga va ijodkorlik qobiliyatini oshirishiga yordam berishdir. An'anaviy va innovatsion ta'limning integratsiyasi ta'lim jarayonida o'zaro foydali ta'sir ko'rsatadi. An'anaviy ta'lim usullari orqali o'quvchilar nazariy bilimlarni o'zlashtirgan bo'lsa, innovatsion usullar yordamida bu bilimlarni amaliyotga tadbiq etish imkoniyatiga ega bo'ladi. O'qituvchilar dars davomida an'anaviy usullarni innovatsion metodlar bilan

birlashtirib, o'quvchilarning qiziqishini oshirishlari va ularning o'zlashtirish darajasini yaxshilashlari mumkin. Bu jarayonda o'qituvchilar o'z darslarini rejalashtirishda an'anaviy ta'lim usullarini qo'llash bilan birga, zamonaviy texnologiyalarni ham inobatga olishlari muhimdir.[1]

Innovatsion ta'lim metodlari o'quvchilarning o'z bilimlarini mustaqil ravishda kengaytirishlari, yangi g'oyalarni ishlab chiqishlari va ijodiy fikrlashlarini rivojlantirishga yordam beradi. Masalan, darsda muammoni hal qilish uchun guruhlar shakllantirib, o'quvchilarga muammolarni birgalikda yechish imkoniyatini berish, ularning fikr almashishiga va bir-biridan o'rganishiga yordam beradi. Shuningdek, an'anaviy ta'lim usullari bilan birga innovatsion texnologiyalarni qo'llash ham muhimdir. Kompyuterlar, smartfonlar va boshqa raqamli qurilmalar ta'lim jarayonida keng qo'llanilishi o'quvchilarning qiziqishini oshiradi va ularning o'qish jarayonini yanada qiziqarli qiladi. Bundan tashqari, o'qituvchilar o'z bilimlarini yangilab borishlari, zamonaviy pedagogik usullarni o'rganishlari va o'z darslarini innovatsion yondashuvlar bilan boyitishlari zarur. Bu jarayonda ta'lim muassasalarining rahbariyati va ta'lim tizimining boshqaruv organlari ham o'qituvchilarga zarur qo'llab-quvvatlashni ta'minlashlari lozim. O'qituvchilarni innovatsion usullarga o'rgatish, seminarlar va treninglar o'tkazish orqali ta'lim jarayonini yaxshilash mumkin.[2]

Shuningdek, o'quvchilarning o'zaro hamkorlikda ishlashi, guruhda fikr almashishi va bir-biridan o'rganishi ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. An'anaviy ta'lim usullari bilan birga innovatsion yondashuvlar o'quvchilarning ijodiy qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi. O'qituvchilar o'z darslarida o'quvchilarning qiziqishini oshirish uchun o'yinlar, interaktiv vazifalar va zamonaviy texnologiyalarni qo'llashlari mumkin. Innovatsion ta'lim metodlari o'quvchilarning o'z bilimlarini mustaqil ravishda kengaytirishlariga, yangi g'oyalarni ishlab chiqishlariga va ijodiy fikrlashlarini rivojlantirishga yordam beradi. Masalan, dars davomida o'quvchilarga turli xil vazifalar berish, guruhda ishlash va muammolarni hal qilish imkoniyatini taqdim etish orqali ularning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish mumkin. Shu bilan birga, o'qituvchilar o'z

darslarini rejalashtirishda an'anaviy ta'lim usullarini innovatsion metodlar bilan birlashtirishlari zarur.[3]

Umuman olganda, boshlang'ich ta'limda an'anaviy va innovatsion ta'limning integratsiyasi o'quvchilarning bilim olish jarayonini samarali qiladi, ularning ijodiy fikrlashini rivojlantiradi va mustaqil o'rganish qobiliyatini oshiradi. Bu jarayon orqali o'quvchilar nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni ham egallash imkoniyatiga ega bo'lishadi. Natijada, ta'lim jarayoni yanada samarali va qiziqarli bo'ladi, bu esa o'quvchilarning kelajakdagi muvaffaqiyatlari uchun mustahkam asos yaratadi. Ta'lim jarayonida an'anaviy va innovatsion ta'limning integratsiyasi o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirishiga, mustaqil fikrlashiga va ijodkorlik qobiliyatini oshirishiga yordam beradi. Bu jarayon orqali o'quvchilar nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni ham egallash imkoniyatiga ega bo'lishadi. Natijada, ta'lim jarayoni yanada samarali va qiziqarli bo'ladi, bu esa o'quvchilarning kelajakdagi muvaffaqiyatlari uchun mustahkam asos yaratadi. [4]

Xulosa:

Shunday qilib, boshlang'ich ta'limda an'anaviy va innovatsion ta'limning integratsiyasi ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qiladi. Bu jarayonda o'qituvchilar o'z darslarini rejalashtirishda an'anaviy ta'lim usullarini innovatsion metodlar bilan birlashtirib, o'quvchilarning qiziqishini oshirishlari va ularning o'zlashtirish darajasini yaxshilashlari mumkin. O'quvchilar esa bu yondashuv orqali o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash, ijodiy fikrlash va mustaqil o'rganish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu jarayon ta'lim tizimining sifatini oshirishga, o'quvchilarning kelajakdagi muvaffaqiyatlari uchun mustahkam asos yaratishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdullaeva, S. (2020). "Ta'limda innovatsion texnologiyalar: nazariya va amaliyot". Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
2. Karimova, N. (2019). "Boshlang'ich ta'limda an'anaviy va innovatsion metodlarning integratsiyasi". Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti.

3. Murodov, A. (2021). "O'zbek ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlar". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim vazirligi.
4. Rahimova, D. (2022). "An'anaviy ta'lim usullari va ularni innovatsion metodlar bilan boyitish". Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti.
5. Rasulov, F. (2023). "Ta'limda kreativlik va innovatsiyalar: yangi yondashuvlar". Toshkent: O'zbekiston Ta'limi.
6. Yuldasheva, L. (2020). "Boshlang'ich ta'limda o'quv jarayonini innovatsion usullar bilan takomillashtirish". Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti.
7. Qodirova, S. (2021). "O'zbekistonda ta'lim tizimida an'anaviy va zamonaviy metodlarning integratsiyasi". Nukus: Qoraqalpog'iston Davlat Universiteti.